

Pretiu

pentru Sibiu pe 1 an întreg
7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dăru
la casa cu 1 fl. mai mult pe
an; — trimis cu poșta în
într-un an monarhic pe 1 an
întreg 8 fl., pe 6 luni 4 fl. —
În străinătate pe 1 an 10 fl. sau
22 franci, pe 6 luni 5 fl. sau 11
franci. — Numeri singuratici se
dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIUL

Diariu politic, national-economic și literar.

Anul V.

Orice inserate,

se platesc pe serie sau linia, cu
litere merite garmonia, la prima
publicare câte 7 cr., la a doua și
a treia câte 6 cr. v. a. și preste
aceia 30 cr. de timbru la tesau-
rului public.

Prenumeratiunile se pot face
în modulu celui mai ușor prin
asemnatiunile poștei statului, a-
dressate de a dreptul la Redacți-
nea Diariului

„Observatoriul” în Sibiu.

Nr. 39.

— Sibiu, Mercuri 19/31 Maiu. —

1882.

Memoriale și petițiuni

către Sinodul provincial gr.-catholic românesc, des-
chis în 30 Maiu a. c. la Blăși.

Ni se cere că se publicăm din acelea me-
moriale. Vom publica din tresele pe cât ne
permite spațiul, dându înse prioritate la cele
venite din partea Ungariei, pe unde insii preotii
petenți arată, că atât biserica cât și nationali-
tatea se află în pericol de apunere.

Se poate că se voru afla între lectori și de
aceia, cari nu se voru prea impacă cu limbă
acestoru documente; noi înse rogăm pe acea
clase a criticilor, că se ia în cea mai de aproape
consideratiune regiunile din care vinu scrieri de
acelea; se nu se impedece nici în stilu nici în
limba, ci dacă cunosc impregiurările numai că
din pragul usiei, se se bucură că după cumplită
presiune la care este supusa romanimea în comi-
tatele Marmati'a, Satmaru, Bihoru, și după cum
este crescută tinerimea de acolo, totu numai în
alte limbi, se mai află câte cineva, care
se mai pōta vorbi și scrie romanesce. Mai
departe chiaru acelea memoriale ne spunu
restulu. Ele se publica prea tardu pentru sinodul
provincial, care și așa le are în originalu, dar
nu e prea tardu pentru istoria și pentru opiniunea
publica a generațiunilor actuali. Red.

Esclentissime domnule Archiepiscopu și Mitropolitu!
și venerabilu SS. Conciliu!

Districtulu protopopescu gr.-cath. alu Some-
siului satumarēnu — incorporatu diecesei gr.-cath.
de Oradea mare — astadi întrunitu în conferenția
tractuala — sub presiunul ordinariu, saluta cu
viua bucuria și devotiune omagiala venerabilulu SS.
Conciliu alu Provinciei metropolitane gr.-cath. de
Albă-Juli'a; în frunte cu presantiti domni parinti
archierei diecesani, adunati în numele domnului;
pentru că este indicatu sub auspiciile esclentiei
sale parintelui metropolitu Ioanu, carele înaltu a
rostitu de pe cathedră lui Ioanu II Inocentiu L.

B. Micu în sinodulu archiepiscopescu metropolitanu
(1869) cumcă: „parintii popóreloru crestine —
superiori în biserica lui Christosu — dela ince-
putulu crestinatei s'au adunatu la oalta totu-
deauna candu vedeau a subversă lipsă pre terenulu
bisericeii” conveneau: „că se întărească ce eră sla-
banogu, se vindece ce eră morbosu, se lege ce
eră struncinatu, se readuca ce eră retacitu și se
caute ce eră peritu.” (Ezech. c. 34 v. 16.)

Esclentissime domnule Archiepiscopu și ve-
nerabile SS. Conciliu!

Bine că starea sociala și sōrtea bisericeii im-
preuna a poporulu romanu acum din vécurile cele
mai departate ni se arăta întunecata, nici-odata
înse nu o vedem atātu de slabănoga, atātu de bo-
latica, atātu de struncinata și atātu de retacita
precum astadi generalmente în tōte plaiurile ungu-
rene și alesu în partea Satumarului; nu, pentru
că tempurile acelea au fostu tempuri barbare, drep-
turile popóreloru și alu bisericeii se măsură cu
baltage și topusuri; astadi înse ne laudam în
véculu luminelu și alu libertatei popóreloru; nu
pentru că de demultu biserica și natiunea romana
redică pre podagrosi cu umerii și cerbicea astadi
înse chiaru podagru s'iovinistica trece și petrunde
în oșele nōstre și ne infectă medu'a. Atunci
parintii nostri au fostu încă tolerati în biserica
și scōla, (propter regni emolumentum); astadi înse
ex professo la lumină dilei intra lupii rapitori în
turmă blanda romana, și cu tōte acestea noi
(biserica romana) suntemu carii turburam ap'a
isvorului înainte setosiloru (a görög egyház létérti
küzdelmében az (magyar) állam eszmét támadja
meg) — complimentulu mai nou alu siovinistiloru
din Satumariu, „Budapesti Hirlap” Nrii 104 până
106. Astadi ni este pronunțată sentenția estir-
parei, în câtu se pare că loculu scripturei se in-
plinesce asupra nōstra: „totu celu ce ne ucide
(desnationalisēdia *) unu membru alu familiei romane

*) Adeca pe romanesce mai la întielesu: Acelu

și se pare că aduce sacrificiu lui Dumnedieu.” Asia
că mai de aproape se vorbim numai de acasa,
ligă satumarēna „Széchenyi társulat” prin he-
roldulu seu Z. în Carei ne insulta altariulu pentru
limbă sacra canonica strabuna; în Bai'a-mare ne
prigonescu amvonulu; în Satumariu ne amerintia
cathedră professorala romana ibidem sc. sc. Deci
dacă în această stare deplorabilă tōta provinci'a
metropolitana bisericeasca romana gr.-cath. saluta
cu viua bucuria venerabilulu și ss. Conciliu de-
javocatu, cu atātu mai virtosu noi credintiosii
Satumareni, cari că Christosu intingem cu
Judă din unu blidu; împreuna locuim cu cei ce
ne prigonescu esistenția. Vermele tiratoriu celu
pușinu are arma de aparare contra lovitureloru
ghimpelui; noi înse romanii satumareni nu avem
pre sub ceru nici o arma de aparare contra lupta-
toriloru decâtu rabdarea. Noi salutăm de trei
ori fericite Sinodulu de față adunatu în Blăși, ilu
salutăm, că pre unu bunu auguriu alu mantuirei
nōstre, dacă se mai pōte mantui și ce este aproape
perdutu, și dacă rabdarea are undeva și margini.

Dupa acestea premisse rogăm prea umilitu,
fia-ne permis sub cuventu, că bolnavulu dacă
nu-si spune dorerea la timp și nu-si cauta
medicina potrivita perirea i este secura — a versă
torentii doreriloru respective a ni manifestă dorin-
țiile nōstre în audiulu venerabilulu ss. Sinodu
spre gratiōsa apretiare în liniamentele următorie:

1. Clerulu și poporulu romanu greco-cath.,
precum în generalu asia și noi Satumareni dela
Somesiu specialmente dorim și reclamăm ferbinte
convocarea congressulu provincialu autonomu me-
tropolitanu gr.-cath. constituitu din cleru și din laici.

poporu care lupta pentru conservarea religiunei și bi-
sericeii orientale, ataca existenția statulu ungurescu.
Asia dară pentru că se existe statulu ungurescu, po-
pōrale se se abata dela religiunea și biserica, se si
renege credința, convicțiunea și tōte tradițiunile stra-
bune. Aici amu ajunsu și cum se pare, ei voru se
mērga până la o catastrofa. Red.

Foisiōră „Observatoriului”.

Memoriu pentru cântările bisericesci în Romani'a.

(Urmare și fine).

Me resumu deci: Din cele spuse până aici amu vedu:

1. Că biserica romana are creată din antichitate o
melodia a sa propria pentru cântările bisericesci, creată
pe bazele melodiei bisericeii orientale antice, prelucrată
înse și înbogătită de cântăreți romani vechi și noi,
dupre geniulu musicalu și practiculu românesc. Pentru
care între cântările nōstre bisericesci sunt multe, care
nu se gasescu nici la un'a din bisericile altoru natiuni
omodoxe cu noi. Precum suntemu datoru a paștră și a
respectă tōte produsele geniului nostru românesc din
trecutu; și pe ele a pune basă progresulu viitoru, totu
asia trebuie se facem și cu cantarea nōstra bisericeasca,
care în adevēru o potemu numi nationala, pentru că
ea este poporara, și s'a identificatu cu gustulu și
simțiulu religiosu alu romanulu. Pe lângă aceia, cân-
tarea este fōrte bine acomodată serviciulu bisericescu,
lesnicioasă și îndemnată, căci cu doi cântăreți, la
nevoe și cu unulu, se pōte face totu serviciulu divin,
în tōte fazele lui. Ceea ce nu este totu asia cu cân-
tarile chorale, care ceru glasuri multe și alese, și
chețueli mari, care nu se potu întimpină de câtu nu-
mai de bisericile avute; era pentru bisericile nōstre,
care mai tōte sunt serace de totu, nici nu pōte fi vorba
de cântări chorale. Afara de aceea cântările bisericeii
nōstre sunt asia de multiple și varii, în câtu celu mai
bun choru, la multe casuri nu le-ar putea executa, ci
trebuie se aiba alaturea cu densii cântăreți ordinari,
care se'i ajute.

Asia dară din tōte acestea puncturi de vedere,
cantarea melodică a bisericeii nōstre nationale trebuie
cultivată și dezvoltată în viitoru, cu aceiași îngrijire că
și în trecutu. În primă linie trebuie a se introduce uni-
tatea cântării în tōte bisericile Romaniei, în loculu
arbitragiulu și alu bunulu placu alu cântăretiloru,
stabilindu-se carti de cântări de modelu, cu care toti
se se conformeze în tōta țieră, și se se infintiedie
scoli speciale pentru formarea de cântăreți buni.

2. Musică armonica, care este multu iubita în
societatea omenilor culti, se se cultive într-unu modu

reglatu, și anume pentru bisericile care voru avea
mijloce de a întretine choruri. Înse tōte aceste choruri
se fia sub privigherea autoritatiloru bisericesci, se nu
esecute prin biserică, de câtu cântări de acele aprobate
de Sântulu Sinodu, și după cartile anume recomandate
de densulu. Cu modulu acesta se va introduce regulă
și uniformitatea și în acestu sistemu de cântare biseri-
cesca, care asta-di este lasatu la bunulu placu alu
musicantiloru, din care cei mai multi, avendu pretenția
de autori de piese musicale, n'au idee de calitatile
cântării bisericesci, și supera audiulu și simțiulu reli-
giosu cu turnuri musicale produse de fantasi'a lor sau
imitate pe cântare teatrală.

3. Multu contribuie la decadenti'a și parasirea cân-
tariloru bisericesci și semnele de psaltikie, cu care
acele cânturi sunt scrise. Cu tōta întinderea ce a luat
în timpulu nostru studiulu musicalu în tōte ramurile
lui vocale și instrumentale, cântulu bisericescu a ramas
nebagatu în sēma și uitatu, din cauza că artistii musi-
canti nu cunosc semnele musicale ale cântulu nostru
bisericescu. Ele au ajunsu acum unu anachronismu.
Prin scōle este pusă musică și se preda pe la multe
din ele, înse de cantarea bisericeasca nu se aude nimic
nicăirea, pentru că nimeni dintre professori nu cunosc
semnele psaltikiei. Chiaru în scōlele normale, care sunt
destinate pentru formarea invetiatoriloru pentru scōlele
rurale, de și este prevediuta și cantarea bisericeasca,
spre a se răspândi pe la scōlele poporale, se preda
cântulu choralu, carele la țiera nu se pōte aplica, cu
copiū dela vērș'a de 7—12 ani. Scōlele acestea aru
face unu mare serviciu bisericeii și cântării bisericesci,
dacă melodi'a bisericeasca ar fi transcrisă pe note liniare,
într-unu anume manualu de cântări bisericesci, carele
se copriindia colecțiunea cântariloru celor mai necesare
serviciulu divin, și care se se predea prin scōlele
poporare. Prin această, scōla satăseă macaru s'ar pune
erasi în legatură cu biserica. Copii n'aru stă simplii
privitori în biserica, ci aru luă parte prin cântare și
cetire. S'ar dezvoltă în ei gustulu musicalu, s'ar formă
cântăreți pentru sate, de care asta-di este mare lipsă.
Pe de alta parte și chiaru dragostea către scōla și
emulațiunea de a'si dă copii la scōla, s'ar redică multu
în classă nōstra agricola, candu parintii ar vedea pe
copii lor cetindu și cântandu în biserica. Asta-di multi
dintre sateni urascu scōla și pe invetiatori; căci vedu

în ea ceva ce nu are nici o legatură morala cu densii.
Nici invetiatorulu nici copii nu mergu la biserica; ci
în timpulu serviciiloru divine ei facu exerciții militare,
și deca mergu de câte-va ori pe anu la biserica, ei
stau acolo numai că simplii privitori.

4. Din lipsă scōleloru speciale de cântare biseri-
cesca, ne lipsesc cântăreți, cantarea degeneră, lipsita
de directia și lasata arbitrarulu și ignorantiei.

5. La această contribuie totu atātu a lipsă de
carti de cântări regulate, atātu pentru biserică câtu și
pentru scōle.

6. Unitatea nōstra cere unitate nationala și pe
teremulu bisericescu în tōte ramurile, în specialu și în
ramură cântulu bisericescu. Aceleasi cântări melodice
și armonice se se audia în tōte bisericile Romaniei.
Sântulu Sinodu este îndatoritu prin legea sa fundamentala
a paștră această unitate disciplinara și nationala.

7. Este de doritu, că cu timpulu în simiografi'a
musicala a bisericeii nōstre se nu fia doue feluri de
semne, adeca notele liniare și semnele psaltikiei; căci
astă contribuie multu spre a isolă cantarea bisericeasca
melodică de cea armonica, și a le înstreină cu totulu
una de alta. Cine invatiaz pe una, nu invatiaz pe cea-
lalta. Cine invatiaz notele liniare, isi deschide calea către
tōta sciința musicala a lūnei civilizate; cela cu
semnele, dupe tōta osteneț'a ce 'si da, elu nu scie alta
de câtu cântările bisericesci. Cantarea pe semnele
actuale este amenințată a deveni cu timpulu nede-
cifrată, ceea ce s'a întemplat cu psaltiki'a veche.
Asta-di numai este nimeni care se pōta descifră cartile
remase din timpurile, candu eră la moda acea semiografia.
Aastă înse nu se pōte întemplă cu notele liniare care
sunt cunoscute în tōta lumea. Pe lângă aceea tran-
scrierea cântariloru nōstre melodice pe note liniare va
face unu mare bine natiunei în genere: va contribui
la răspândirea cântulu bisericescu din Romani'a și în
celelalte provincii romane, unde elu nu pōte strabate
din cauza că este ascunsu sub velulu semneloru de
psaltikie care sunt pe acolo cu totulu necunoscute.

Pe basă acestoru trebuințe urgente, și reclamate
de ordine și progresulu ce trebuie se domnască în
biserica romana în tōte ramurile ei, vinu cu respectu a
supune la deliberare și hotărîrea Sântulu Sinodu urma-
torele mesuri ce credu că trebuie a se lua pentru
îmbunătățirea cântulu nostru bisericescu.

2. Rogamu constituirea unei comisiuni bisericesci-scolastice de invetiamentu generale, compusa din barbati de litere, competinti din intrég'a provincia metropolitana, carea se védia de tiparirea cartiloru bisericesci si scolastice.

3. Clerulu june romanu pre venitoriu se se crésca numai in institute teologice romane, afara de puçini trimisi la Rom'a si la universitati.

4. Cultulu domnediescu cu tóte functiunile sacre, precum si tóte cantarile bisericesci se se esecutedie, numai in limb'a canonisata romana a bisericeii. Éra unde va cere trebuint'a imperativa alta limba, acolo se dispensedie ori facultedie venerabilulu ss. Sinodu.

5. Protestamu solemnu contra dismembrarei corpului diecesanu in favórea de nou proiectatei diecese unguresci-rutene a Dorogului, pentru cá de si unii credintiosi in cele trei orasie vorbescu mai cu indemana limb'a ungurésca, totusi dorescu si vréu si in venitoriu a remanea credintiosi maicei sale diecese romane; fiindu ruditi cu satele vecine, de unde deriva partea cea mai mare; pâna ce cu haiducii departati (100—150 klm.) — nepotii curutiloru si lobontiloru de órecandu — nici au, nici vréu se aiba vreo legatura.

6. Dorimu cá in scaunele canonice cathedrali se se admita in tocma dupa merite si preotii casatoriti.

7. Rogamu regularea definitiva a Schemei lectico-stolarie, precum si dotatiunea clerului romanu gr.-cath. din intréga provincia metropolitana — din fundulu religiunei — uniforma si convenienta statului seu onorificu.

8. Contributiunea portiuniloru canonice atátu parochiali, cátu si cantoralu si invetiatorescu a se solvi din caselle bisericesci, cá si la alte confesiuni din patria.

9. Manuscriptele fericitiloru si nemoritoriloru parinti Sincal si Sam. Clainu se se transporte la Blasiu — erga restitutionem — unde se se tiparésca sub ingrigirea veneratului ordinariatu metropolitanu.

Éta Escellentissime domnule Archiepiscopu si venerabile ss. Conciliu in aceste puçine liniamente aratandu la ranele nóstre diecesane ne salvamu macaru consciint'a, rogandu-Ve preaumilitu se ve indurati preagratiosu a le luá in apretiare meritoria; nu cumva tragananduse tempurile de lasitate si mai departe, biserica gr.-cath. ungurésca se fia necesitata a esclamá cu Andromache: „Dómne dâmi se mai am ceva de temutu.“

Altcum recomandandu-ne Inaltelorú gratii parintiescu suntemu

Ai Escellentiei vóstre Archiepiscopesci si ven. ss. Conciliu

Datu in Pomí — comitatulu Satumariului — din sedinti'a conferentiei tractuale protopopesci alu Somesului ingremiatu diecesei gr.-cath. Oradane, la Inaltierea Domnului 1882.*)

cei mai devotati in Christosu fi:

Ciriacu Barbulu m. pr.,
protopopu-presidele conferentiei.

Lazaru Jernea m. pr., Dionisiu Popfii m. pr.,
notarii conferentiei.

R o m a n i ' a .

Discursuri pronuntiate cu ocasiunea dilei de 10 Maiu.

Cu ocasiunea dilei de 10 Maiu P. S. S. Mitropolitulu Primatu in numele inaltului cleru, a felicitatu pe Maiestatate Loru in termenii urmatori: Maiestate!

„Aniversarea proclamarei Regatului romanu si a incoronarei primului Rege in persón'a Maiestatiei Vóstre, nu póte fi de cátu scumpa atátu generatiunei presente cátu si celoru viitoare.

„Romani'a se bucura, natiunea serbatorescu cu mândrie rezultatulu victoriiloru ce ati sciutu câstigá pe câmpulu de resbelu, pentru sacrele drepturi, marirea si independint'a sa.

„Biserica si clerulu ei Ve saluta prin mine, Maiestate, si urédia Tronului Vostru perpetua stabilitate in ánim'a poporului, spre fal'a Romaniei.

„Se trãiti Maiestate!

„Se trãiesca Maiestatea Sa Regin'a!

„Si August'a Vóstra Dinastie.“

M. S. Regele a respuns:

„Nimicu fara Dumnedieu! Credinciosu devisei Mele, sunt fericitu cá amu inceputu acésta di cu rugatiunile bisericeii si cá primescu din partea clerului romanu cele d'ánteiu felicitari. Cu totii ne unimu rugatiuniloru ce inaltati către a totu

puterniculu spre a avea in sânt'a Sa padia iubít'a nóstra Romania.“

Éra guvernulu a felicitatu pe MM. LL. in termenii urmatori:

Sire, Dómna!

„Asta-di natiunea romana serbédia, cá unu singuru omu, intr'unu singuru sufletu, ánteia aniversare a incoronarei Vóstre cá Rege alu ei, a XVI-a a suirei Maiestatiei Vóstre pe tronulu stramosiescu si a V-a proclamarei, independintei statului Romanu.

Sire, Dómna!

„Mandri de a fi consilierii tronului, in numele presiedintelui consiliului, noi, colegii sei, aducemu Maiestatiloru Vóstre omagiulu devotamentului nostru si respectuósele nóstre felicitari la ocasiunea serbarei acestei maretie dile, intreitu solemna.

Sire!

„Acumu unu anu, in acésta di si la acésta óra Maiestatea Vóstra, primindu din mánile Representatiunei nationale Corón'a Regala—taiata dintr'unu tunu stropitu cu sangele osteniloru nostri—ati rostitu, in audiulu tieiei, adunate imprejurulu Tronului, aceste memorabile cuvinte: „Corón'a „cea mai frumósa este si remâne dragostea si „increderea poporului, pentru care nu avemu de „cátu unu singuru gându: marirea si fericirea lui.“

„Poporulu romanu, asta-di, la rândulu seu, respunde, Sire, din tóte unghiurile tieiei, prin tóte vocile autorizate de dènsulu, cá unu echo fidelu alu cugetului Maiestatiei Vóstre: „Corón'a cea mai frumósa, cea mai splendida care straluce cá aureola pe capulu Romaniei, sunteti Voi Sire, impreuna cu gratiós'a Vóstre Soçia, Dómn'a Regina a nóstra, sunt virtutile Vóstre neintrecute, pentru cari si elu, poporulu romanu, nu are de cátu unu singuru cugetu: acela de a Ve vedea pururea domnindu cu gloria si fericire pe Tronulu Romaniei; si unu singuru simtiementu: acela de a Ve iubi si a Ve urmă cu totu devotamentulu seu celu nemarginitu.

„Se trãiti Maiestatile Vóstre!

„Se trãiesca August'a Vóstra Dinastie, atátu de scumpa ánimiloru romanesci!“

La cari M. S. Regele a bine voitu a respunde:

„Regin'a si Eu suntemu fórte miscati de caldurósele urari si de frumósele cuvinte ce Ne adressati in numele guvernului. Amu strabatutu impreuna momente serióse, amu avutu multe griji; vomu intepiná inca multe din greutatile neinalaturabile mersului afaceriloru unui statu, inse, cu concursulu D-vóstra si cu intielépt'a si matur'a conducere a iubitului Meu presiedinte alu consiliului, nu Me indoiescu cá le vomu invinge. Contediu in viitoru, cá si in trecutu, pe devotamentulu D-vóstre.“

Cestiunea Dunarei. *)

Discursulu dlui M. Cogalnicénu

tinutu in sedinti'a Camerei dela 1/13 Maiu.

D. M. Cogalnicénu. Dloru deputati, or'a resolutiuniloru virile, or'a otarariloru barbatescu a sositu . . .

Voci. Bravo!

D. M. Cogalnicénu. La acésta tribuna s'a proclamatu unirea principatelorú, la acésta tribuna s'a facutu o Romania, la acésta tribuna s'a proclamatu independint'a tieiei, la acésta tribuna Romani'a a inconjuratu capulu Sveranului ei cu corón'a regala (aplaude). Astadi se atinge de a sci daca tóte acele voturi insemnédia ceva, daca ele sunt adevèruri, daca avemu consciintia de ce amu facutu, de ce suntemu; cá adeca o natiune de sine statatóre, unu Statu liberu si independentu, unu Regatu cá tóte Regatele europene, adeca in dreptu de a cere si de a face cá si la noi se se respecte ceea ce se respecta aiurea, adeca suveranitatea nóstra plina si intréga (aplaude prelungite).

Dloru, 'mi-a fostu datu se iau si eu parte la genes'a acestei cestiuni spinóse ce se numesce cestiunea Dunarei. Opiniunea mea am rostit'o destulu de tare; opiniunea mea este otarata despre ceea ce am facutu bine si ceea ce am facutu reu in acésta cestiune. Astadi inse nu vine aci omulu fostu ministru in cabinetulu dlui Brateanu, nici fostulu ministru representante alu tieiei la Paris,

*) Nu numai in Romani'a intréga, ci in Europ'a e cunoscuta energi'a extraordinaria, cu care lupta barbatulu de statu M. Cogalniceanu pentru libertatea Dunarei, prin urmare pentru independint'a, libertatea si securitatea patriei sale. Cá si multi altii, asia si dlu Cogalniceanu a identificatu de multu libertatea patriei cu libertatea Dunarei. Candu asia de multu? Dela 1855 de candu dsa redactá in Jasi diariulu politicu „Sté o'a Dunarei.“

Red. Obs.

ci vine inaintea Dvóstra simplulu deputatu Cogalnicénu, simplulu Romanu, se vorbéscá impreuna cu alti Romani, cu dvóstra (aplaude).

Asia dar', ve declaru cá nu viu aci nici cá se ceru ministeriului se imi presente documentele diplomatice in acésta cestiune si numai atunci se imi rostescu opiniunea; nici nu viu se dau votu de blamu ministeriului cu incercare cá se ilu restornu, dar nici nu viu se 'i dau votu de incredere, cum s'a fostu propusu in cealalta Camera! Viu numai, cá, impreuna cu ministrii, cá impreuna cu dvóstra, se ne scapamu tiér'a (aplaude).

Am avutu onóre, in siedintiele din urma, se ve spunu cá cestiunea Dunarei, intocmai cá si dogm'a nóstra religiósá, este o unitate si o trinitate; totuodata unitatea impartita in trei hypostasuri, adeca spargerea Portiloru de feru, actulu aditionalu regulandu conditiunile functionarei comisiunei Europene, pe care l'am si votatu si cestiunea cea mare ce este astadi la ordinea dilei si care este insemi cestiunea Dunarei, adeca reglementarea navigatiunei Dunarei dintre Portile de feru si Galati.

Portile-de-feru mai curendu sau mai tardiu au se se sparga.

Comisiunea européna traesce si dorescu se trãiesca inca multi ani; la gurile Dunarei, ea represintia unu interesu europénu si cá ast-felu dorescu cá Romani'a se continue a fi alipita de acestu interesu europénu, pentru cá se ne sprijine pâna candu vomu deveni asia de tari si puternici, in cátu se putemu trai prin noi insine, ast-felu in cátu se nu avemu trebuintia nici chiaru de tutel'a Europei.

Ati vediatu cá in cestiunea Portiloru de feru nu v'am propusu nici o resolutiune. In privint'a actului aditionalu din inceputu l'am votatu si 'mi-am permis a ve indemná de a 'lu votá, cu tóte cá acestu actu lovesce in drepturile nóstre suverane, dar nu voiamu se ni se impute cá si in privintia atributeloru cam usurpatóre ale comisiunei europene, noi ne puneamu in stare de rebeliune in contra Europei.

De aceea, cu resignatiune, amu acceptatu inspectorii straini in apele nóstre, amu acceptatu capitani de porturi straini la Sulin'a, amu acceptatu perceperi de taxe prin cassieri si controlori straini, atâtea jicniri ale suveranitatei nóstre, inse le-amu primitu nevoindu in contra nóstra se damu arme in man'a protivniciloru nostri! Inse pâna aici, in alu treilea hipostasu alu cestiunei Dunarei, in pretentiunea de a ni se rapi Dunarea, si acésta in totu percursulu seu, nu mai putemu da nimicu. Aici ni se lovesce intr'unu modu directu drepturile nóstre de suveranitate, aici trebue se ne opunemu, aici trebue se protestamu inaintea Europei cá nu mai putemu dá. Trebue cá Europ'a se se convinga cá acolo ori unde amu potutu amu datu; éra acolo unde nu potemu dá, avemu datori'a se resistamu.

Dloru, sórtea celoru mici este totudeauna obiectulu poffteloru celoru mari, fia cá individualitate, fia cá colectivitate.

Ce este astadi acésta cestiune ce ni se impune? La ánteia sa vedere s'ar pareá fara insemnatate. In faptu inse ea amenintia insasi esistentia nóstra cá statu si cá natiune. La ánteia vedere, ni se aréta cá comisiunea mixta n'ar avea altu scopu de cátu in de-afara de politia de a regulá afacerile de navigatiune pe o parte a Dunarei, care este traversata de nisce state tinere neesperimentate care nu intielegu importantia cea mare a comerçului europénu pe acestu fluviu, si care prin urmare merita de a 'lu avea in singur'a sa stapanire.

In faptu inse nu este asia; in faptu acésta cestiune este insasi lupt'a cea mare care nu datédia de astadi, este lupt'a intre doue puteri cari sunt vecine cu noi. Este rivalitatea, este lupt'a de influentia intre Austri'a si Russi'a asupra peninsulei balcanice. Acesta este adevèrulu, acésta este genes'a cestiunei Dunarei care purcede inca dela tractatulu din Paris.

Si care este datori'a nóstra? Datori'a nóstra este cá se oprimu celu puçinu in otarele nóstre acésta incaerare, acésta lupta de preponderantia intre aceste doue puteri, cá-ci numai paralisandu acestu antagonismu noi avemu ratiune de a fi, si putemu fi!

Acesta a fostu scopulu si acelora cari au voitu se ne faca unu statu, se ne dea o ratiune de a fi. Candu in congressulu dela Paris, si in urmatórele alcátuiri europene s'au proiectatu si seversitu infintiarea Romaniei independente, marea cugetare a fostu cá se traimu prin insusi noi, cá se mantinemu pacea la portile Orientului, in de-afara de orice influentia esclusiva; cá-ci nu uitati in diu'a candu vomu voi noi se ne aruncamu fia in bratiile Austriei, fia ale Russiei, noi atunci nu vomu mai

*) Noue ni s'a trimisu sub dat'a din 23 Maiu. Red.

avea ratiune de a fi, si vomu pati ce si alte state si regate au patitu!

Dloru, candu ati refusat se dati de buna voia Bassarabi'a, ati facutu acestu refusu numai si numai pentru ca acelu peticu de pamentu era din patri'a nostra si ne era prin urmare scumpa! si ne era cu durere se o damu! Eu credu ca era ceva si mai multu; amu refusat pentru ca acelu peticu de pamentu represinta garanti'a liberei navigatiuni a Dunarei si inlatura influenti'a preponderanta a Rusiei asupra marelui nostru fluviu.

Puterile, prin tractatulu dela Paris in anulu 1856, ne-au datu acea bucatia de pamentu, nu ca o reparatiune a strambatatiei din 1812, candu ni s'au luat Bassarabi'a; nu ni s'a datu pentru ochii nostri cei frumosi, ci pentru ca se se garantea mai bine libertatea navigatiunii pe Dunare, se se puna sub scutul intregi Europi.

(Va urmá.)

Din Egiptu.

Cu data de 25 Maiu n. se telegrafedia din Cairo urmatoarele: Consulii generali ai Franciei si Angliei au remis oficialmente presidentului consiliului o nota prin care-i cere:

I. Departarea timporara din Egiptu a lui Arabi pasia, care va conserva gradulu si tractamentulu seu.

II. Trimiterea in interiorulu Egiptului a lui Ali Sadeck, ministru de finance si a lui Abdallah-Fekri ministrulu instructiunii publice; ambii voru conserva gradele si tractamentele lor.

III. Demissionarea actualului ministeriu.

Not'a adaoga ca Franci'a si Angli'a voru cere Kedivului o amnestia generala pentru aceia cari au fostu compromisi cu ocasiunea ultimei revolte contra autoritatii sale si ca consulii voru veghia la strict'a observare a amnestiei.

Urmatoriului apelu caldurosu

ajunsu la noi numai in 26 Maiu cu invitare ca se'lu reproducemu. ii deschidemu colónele nostre cu tota placerea.

Multu pretiuita Dómna si onorate Domnule!

In ori care timpu, cu deosebire inse in timpul de facia, — voindu a satisface recerintieloru culturali, — intrunirea poteriloru devine una necesitate imperativa.

Femeile romane din Selagiu sub inpressiunea unei asemenea necesitati — pe bas'a statuteloru intarite de catre Inaltulu Ministeriu de interne ung. — la 18 Novembre 1881 s'au constituitu in una reuniune; unu pasiu spre inaintare.

Cu acesta inse abia s'a pusu numai temeiu la edificiulu ce are a fi redicatu prin caldurs'a conlucrare a femeiloru romane in genere, si in specialu a acelor din Selagiu.

A lati cultur'a in sinulu poporului, ai desteptá interessarea catre totu ce privesce prosperarea lui, in deosebi a mediloci educatiunea fetitieloru romane conformu recerintieloru timpului modernu.

Acesta e scopulu reuniunii femeiloru romane din Selagiu.

Greutatile contra carora avemu a luptá, in raportu cu modestele nostre poteri, voru fi multe; vointi'a tare, si mai pe susu de tote armonice a nusiintia ne voru subministra poterea receruta spre delaturarea pedeceloru obvenitorie.

Natiunile culte in processele lor de desvoltare au ajunsu la convingere, ca: femei'a e factorele principalu intru de a desteptá interessarea catre totu ce e nobilu si frumosu. Cu acesta nu voimu a eschide pe barbati dela terenulu de activitate, din contra i rogamu a inlesni prin tote medii-lócele posibile, ca nusiintiele femeiloru se fia in-coronate de rezultatulu doritu.

Cu totii la lucru dara!

Jun'a nostra reuniune, pentru ca mai tardiu se-si pota desvoltá activitatea pe tote calile conducatorie la scopulu defiptu, are trebuintia de unu fondu, ce pana acuma e forte modestu; prin urmare tote femeile romane pe cum si barbatii, in giurulu si societatea unde se afla, se latiesca ide'a reuniunii, se i castige membrii si dintre poporu.

Aci Ve aducemu la cunoscintia ca:

- Membrulu fundatoriu solvesce odata pentru totdeauna 20 fl. v. a.;
- membrulu ordinariu solvesce odata pentru totdeauna 10 fl. v. a.,
seu la totu anulu 1 fl. v. a.;
- membrii ajutatori solvescu dupa putintia si vointia.

Femeile romane — in cunoscintia demnitatiei lor — si-au sciutu totdeauna a'si face datorinti'a.

Apelamu la acesta demnitate a femeiei romane si Ve rogamu:

Binevoiti a nu intrelasa nici una ocazione, a nu trece cu vederea nici una inpregiurare ne-intrebuintata intru ajungerea scopului intentionatu.

Ve rogamu totuodata, ca se binevoiti a inainta tacelele incassate dela membrii noui cu conspectulu numeloru acelor, precum si ofertele ajutatoarie la subscris'a presiedinta pana la 15 Iuliu 1882, ca pe adunarea generale ce se va tine la 27 Augustu st. n. 1882 se se pota face unu raportu esactu despre cele indeplinite, si se fimu in placut'a positiune de aduce la cunoscintia publica acelor, carii s'au interessatu cu caldur'a animei de jun'a nostra reuniune!

Datu din siedinti'a comitetului reuniunii tinuta in Zelau la 6 Martiu 1882.

Clar'a Maniu n. Coroianu,
Presiedinta.
Vasiliu Popu,
Secretariu.

Procesu verbale

alu comitetului Asociatiunii transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, luatu in siedinti'a din 13 Maiu n. 1882

(Urmare si fine.)

45. Din aceleasi indemnuri s'au cercetat actele in caus'a unei donatiuni facute in favorulu fondului academiei de repausatulu George Sebesianu din Alb'a-Juli'a.

Din aceste acte s'a aflu, ca in protocolulu siedintiei subcomitetului despartimentului VII (Alb'a-Juli'a) de dto 12 Fauru 1880 p. 3, actuariulu R. Patiti'a, aduce la cunoscintia, cum practicantulu de dreptu G. Sebesianu, repausatu in anulu 1870 a substituitu, pentru anumitu casu, de mostenitoriu alu intregi sale averi insemnate, fondulu academiei de drepturi. Totuodata arata, ca o copia a testamentului s'ar fi impartasitu comitetului inca mai 'nainte.

In urm'a acestei aretari s'a scrisu dela comitetu dlui R. Patiti'a avocat in Alba-Juli'a sub dt'a 4/6 1880 Nr. 91 ca, in testamentulu amintitu, a carui copia vidimata se pastredia la cass'a Asociatiunii, se dispune, ca dupa trecerea din vieti'a a erediloru sei, tota averea se se treca la fondulu academiei de drepturi, ce are a se infintia; ca ar trebui tinuta la subcomitetu in evidenti'a vieti'a si trecerea din vieti'a a erediloru numitulu testatoru; ca s'ar pute face o incercare de invoire cu eredi pentru intabularea averi intregi pe numele Asociatiunii, in virtutea testamentului, ca ar fi de lipsa a se procura o copia autentica despre documentulu de transpunere si ca ar fi de doritu a se comunica testamentulu originalu, ca si comitetulu se aiba esacta cunoscintia despre elu.

La aceste dlu R. Patiti'a raspunde la 31/7 1880, ca lasamentulu s'a pertractatu si testamentulu s'a declaratu validu, dar ca interesele fondului academiei n'aru fi fostu reprezentate; ca unulu dintre eredi, fiulu, ar fi muritu, remanendu inca o fetitia si mam'a veduva, care s'ar fi casatoritu de nou dupa G. Visi'a din Zlagn'a. Arata mai departe, ca testamentulu originalu fiindu pastratu la tribunalulu, nu se pote estrada si ca aru trebui facuti pasii necesari prin avocatulu pentru a asigura dreptulu fondului. In casulu candu comitetulu l'ar afla pre densulu vrednicu in acesta afacere, se'i aviesedie o anicipare de 20 fl.

— Comitetulu decide:

Se se insarcinedie dlu R. Patiti'a a cerceta dupa eredi rapausatulu G. Sebesianu, deca si cati mai sunt in vieti'a, er' pe de alta parte se faca pasii necesari pentru asigurarea drepturiloru fondului academiei. Spre acestu scopu se i se dea imputernicire si anticipati'a amintita de 20 fl. v. a.

46. Cu privire la donatiunile facute pentru Asociatiune si fondulu academiei de repausatii canonici Mateiu Kiss si Petru Ratiu, din Lugosiu s'a aflu ca:

Comitetulu sub datulu de 10 Maiu Nr. 11 pres. 1876 a insarcinatu pre dlu avocatulu Dr. Joanu Maioru din Lugosiu cu reprezentarea intereseloru Asociatiunii la pertractarea lasamentului dupa canoniculu M. Kiss, dandu'i plenipotentia a face toti pasii ce ii va afla de lipsa in acesta afacere. In 29 Septembrie, neurmandu vre-unu raspunsu dela numitulu domnu avocatulu, s'a cerutu sub Nr. 316/1876 de nou informatiuni in cauza. La acestu ursoriu avocatulu raspunde sub Nr. 356, fara datu, prezentatu aici la 11 Novembre 1876, aratandu ca averea ar face in totalu 3084 fl. 69 cr., er' passivele 540 fl. 56 cr., remanendu activele cu 2544 fl. 13 cr. Din acestia sunt in bani gata, 1500 fl, depusi spre pastrare la episcopulu V. Mihaly, er' restulu ar fi, cu pucine exceptiuni, investitu in alte valori si pretensiuni asigurate. Mai departe arata, ca, actele aflandu-se la tribunalulu, inca nu ar fi urmatu aprobarea pertractarei lasamentului, si ca indata dupa urmat'a aprobare va starui a se impartii banii intre legatari. Cu acesta ocazione comunica si o copia a testamentului. De atunci, pana la momentu, n'a mai urmatu vre-o alta insciintiere din partea numitulu domnu avocatulu.

In caus'a lasamentului facutu in favorulu fondului academiei de canoniculu Petru Ratiu, comitetulu a insarcinatu pre acelasi domnu avocatulu prin harti'a de dto 5 Juniu Nr. 136 1877, cu reprezentarea Asociatiunii, ca administratore a fondului academiei, la pertractarea

lasamentului din 30 Juniu 1877, cerendu totuodata, ca cu ocasiunea raportarei se trimita si o copia a testamentului repausatulu P. Ratiu, dimpreuna cu espensariulu seu.

La acesta insarcinare n'a urmatu raspunsu pana la momentu.

— Comitetulu decide: a se adresa catre dlu avocatulu Fabiu Rezeiu din Lugosiu, rugandu-lu a cerceta dupa starea lucrului cu aceste doue lasaminte, ca apoi pe bas'a acestei cercetari se pota face pasii ulteriori.

47. Ivindu-se necesitatea de a trimite toturoru directiuniloru despartimenteloru cate unu exemplariu din organulu Asociatiunii:

— Comitetulu, avendu in vedere, ca e necesariu, ca despartimentele se fia informate despre cursulu afaceriloru la comitetulu centrale si ca este justu ca, pentru a face cu potintia aceste informatiuni, despartimenteloru se li se trimita gratuitu organulu Asociatiunii, — va dispune pe calea sa cele de lipsa pentru espedarea organului seu „Transilvani'a“ dela inceputulu anului toturoru despartimenteloru, la adress'a directorului, pentru cetire si pastrare in archivulu despartimentului.

48. Directiunea despartimentului XI (Simleu) raspunde la harti'a pres. Nr. 56 a. c. accludandu si o lista a membriloru ordinari si ajutatori ai Asociatiunii, in catu ei apartienu acelu despartimentu. (Nri esh. 129/1882.)

— Spre sciintia.

49. Secretariulu alu II-lea presenta unu Nr. din revist'a germana din Lipsce „Magazin für die Literatur des Auslandes“, cuprindendu o traducere nimerita germana de L. V. Fischer a poesiei „Destépta-te romane“, de A. Muresianu, si unu tomusioru „Bilder aus Rumänien“ de Adelheida Bandau, trimise pe sem'a bibliotecei de dlu L. V. Fischer, literatu, in Erlau in Bavari'a. (Nr. esh. 136/1882.)

— Spre placuta sciintia, avendu a se multiamu dlui Fischer pentru interesantulu seu daru, care se va incorpora bibliotecei Asociatiunii.

50. Comitetulu parochialu din Campeni subster-nendu cu multiamita cuitanti'a despre cele 200 fl. votate ca ajutoriu scolei de fete de acolo, arata, ca in caus'a cercetarei mai regulate a scolei s'au facutu pasii necesari la locurile competente, dar ca din partea acestora nu ar fi spriginitu dupa cum ar trebui. Nr. esh. 91/1882.)

— Spre sciintia.

51. Societatea „Transilvani'a“ trimite 200 fl. pentru meseriasii sustenuti de dens'a pe trimestrulu Aprile—Juniu a. c. cerendu a se escrie concurse nou pe pentru cele 7 stipendii, ce devinu vacante in decursulu primei jumetati a acestui anu. Totuodata aduce la cunoscintia, ca nu insista a se margini stipendiile numai la invetiacei, ce aru professá un'a din meseriile indicate la ineputu, ci lasa in acesta privintia comitetului Asociatiunii libera dispunere. Cu acesta ocazione arata, ca, organulu Asociatiunii, despre a carui trimitere a fostu insciintia, pana la momentu nu l'a primitu, si comunica adress'a sub care se se espededie pe viitoru.

— Sum'a de 200 fl. s'a primitu cu multiamita, avendu a se adeveri primirea. Cu acesta ocazione se aduce la cunoscintia societatiei, ca pentru 6 burse, devenite in vacantia si amintite in adress'a mai susu amintita a societatiei, s'au scrisu chiaru pana acum concursu si bursele s'au conferitu in siedinti'a presenta; pentru alte 4 burse, cari devinu vacante pana in Oct. a. c. se va escrie concursu la timpululu seu. Contractele invetiaceiloru, caroru s'au conferitu bursele din siedinti'a de astadi, se voru trimite societatiei spre inregistrare.

Catu pentru trimiterea organului Asociatiunii, s'au facutu dispositiile necesarie pentru a se trimite la adress'a comunicata unu exemplariu complectu, legatu de pe anulu trecut, si Nrii dela inceputulu anului curentu.

52. Emilu Popescu, elevu de a VI cl. gimnasiala din Naseudu, stipendistu alu Asociatiunii, presenta atestatulu de pe sem. I, dovedindu progresu eminentu. (Nr. esh. 137/1882.)

— Spre sciintia.

Sibiu, d. u. s.

Verificarea acestui procesu verbalu se concrede domniloru: Cosma, Popescu si Boiu.

Jacobu Bologa m. p., Dr. D. P. Barcianu m. p.,
vice-presiedinte. secretariu alu II-lea.

S'a cetitu si autenticatu Sibiu, 16 Maiu 1882.

P. Cosma m. p. J. Popescu m. p. Z. Boiu m. p.

Sciri diverse.

— (Necrologu). Subscrisii cu anim'a infranta de durere anuncia prin acest'a toturoru consangeniloru, amiciloru si cunoscutiloru prea trist'a seire despre trecerea la cele eterne a prea iubitei loru ficia, sora si nepota:

Eugeni'a Horváth,

repasata in Domnulu sambata la 27 ale curentei la 7 ore demaneti'a in etate de 18 ani.

Remasitiile pamentene ale prea iubitei defuncte s'au astrucatu dupa ritulu gr. or., luni in 29 l. c. la 4 ore d. a. in cimiteriulu gr. or. din locu.

Dev'a, 27 Maiu n. 1882.

Simionu Horváth procuroru de statu r. ung., Eufemia Horváth, nascuta Lobontiu, ca parinti. Camilu, Aureliu si Constantia ca frati si respective sora. Dr. Demetriu Racuciu, avocatulu si Josefina Racuciu, nasc. Lobontiu, ca unchiu si matusia. Nicolau Lobontiu, offic. judecat. si Iona Lobontiu, nascuta contesa Kun, ca unchiu si matusia. Stefanu Lobontiu ca veru.

— (Necrologu). In 12/24 Maiu an. cur. a repausatu Julius Conrad ascultatoriu de drepturi la Academia de aici. Dorerea se resimte cu atutu mai tare, că, fiindu morbulu contagiosu, in urm'a consiliilor celoru competenti, doiosii colegi au trebuitu se renuntie cu multa parere de reu a luá parte corporativu la inmortentare. Tinerimea academica inse nu a potutu remané marginita la atuta, ci pe lănga ce depuse o frumoşa cununa pe sicriu, au intocmitu si o intrunire mortuara in edificiulu academiei, pe timpulu candu remasitiile pamentesci ale defunctului se ridicau din cas'a parintiésca. Erá serbatorésca acea adunare, in care dorerea comuna si adeveratulu simtiu de colegialitate a intrunitu pe toti ascultatorii de dreptu fàra deosebire de nationalitate, in frunte cu intregu corpulu profesoralu. Dupace directorele academiei Dr. Sentz deschise adunarea prin câteva cuvinte bine simtite, rostí prof. Dr. Persz o frumoşa cuventare; apoi urmà ascultatorulu de an. I-u C. de Schobeln cu unu panegiricu misicatoriu precum numai dorerea ilu póte inspirá. Cu o impressiune ce nu se póte uitá, se imprasciara cei presenti, implorandu scumpului defunctu:

Repausu linu si memoria eterna!

— (Necrologu.) Se anuntia din Petersburg mórtea generarelui Constantinu de Kaufmann. Generarele se cobor'a dintr'o familia din Holstein stabilita de multu in Russi'a. Nascutu in 1818 la Maidani lănga Iwangerodu, elu intrà in 1838 cá locoteninte la corpulu de geniu si trecu in 1843 in Caucasu, unde luá parte la numeroşe expeditiuni.

In 1855, elu se distinse mai ce séma la luarea Karsului. In 1857, fu numitu generare-maioru. Numitu locoteninte-generare in 1864, Murawief ilu alese cá siefu de statu-maioru alu geníului, si in 1865 deveni adiutantu generare si succesoru alu lui Murawief in guvernamentulu militaru alu Vilnei.

In 1867, elu se puse in Turkestanu cá guvernatoru generalu. La 20 Juniu 1868, intrà cá invingetoru la Samarcandu. In 1873, supuse pe Khanulu din Khiva.

Generarele Kaufmann nu erá numai unu tacticianu de prim'a ordine, erá si unu administratore abilu si, dupa ce a incorporatu Turkestanulu Rusiei, elu sciú se pacifice si se organisadie cucerirea sea.

— (Alexandrin'a Dimitrescu inaintea Curtiei de cassatie). In 27 Maiu s'a judecatu inaintea sectiei II a Curtiei de Cassatie recursulu Alexandrinei Dimitrescu. Curtea a fostu presidata de dnulu prim-presedente Al. Cretiescu. Au vorbitu din partea apararei dd. G. Cantili, P. Gradisteanu, I. Paladi, C. Arion si Vlădescu. Pentru partea civila a vorbitu dn G. Ionescu. Inalt'a Curte, cu majoritate de voturi, a respinsu recursulu si astfelu sentinti'a Curtiei cu jurati care o condamna la munca silnica pe viétia a remasu definitiva.

(Telegraf. Bucur.)

— (Unu omoru din gelosie in Dobrogea). In urm'a resbelului ruso-turecu, unu tataru din satulu Mahmudia din Dobrogea, care avea o femeie fôrte frumoşa si tinera, sosescce acasa si zaresce o parechia de papuci la usi'a nevestei.

Nu mai incapea indoiéla cá criminal'a petrecea in bratiile altuia, si de indata puse la cale suprimarea in drasnetiului care'i profaná altarulu casnicu.

Credindu cá amantulu sotiei sale este inarmatu si ne voindu se se expue de locu, nu facu nici o incercare cá se petruna in odaia, ci asteptá afara ascunsu dupa niste ladi góle.

Amantulu nu erá altulu de cátu fratele nevestei, fostu ostasiu in armat'a turecsca si care, dupa sfirsirea resbelului, venise se'si véda sor'a.

Elu statú mai multe óre la dens'a asteptandu pe cumnatulu seu, dara vediendu cá ór'a trece si cá incepe se se inoptedie, fàra cá acesta se sosésca, incepù se se ingrijésca, impreuna cu sora-sa, de acésta intardiare preste ór'a obicinuita si se hotari cá se mérga se'lu caute.

Asia si facu.

Barbatulu, care stá ascunsu, la pànda, audi pasii inchipuitului seu rivalu si apoi ilu zari esindu. Faptulu cá se intunecase precum si cá acesta intorcea spatele cumnatului seu facu cá barbatulu se nu'lu recunósca.

Dintr'o singura saritura, infuriatulu sociu sari in spatele nenorocitului cumnatu si'i crepà capulu cu o teribila lovitura de iataganu.

Victim'a cadiu scaldatu in sange si dandu unu strigatu de durere. Orbitu de gelosie barbatulu i mai administrà inca câte-va lovituri, candu aparù in usia soçi'a sa, atrasa de strigatele asasinatului.

Atunci gresiél'a se esplicà, dara prea tardiu, càci preste o jumetate de óra victim'a isi dete ultim'a resuflare.

(Telegraf. Bucur.)

Bibliografia.

La librari'a W. Krafft in Sibiu si la librari'a Nic. J. Ciurcu in Brasiovu se afla:

— Dictionariu ungar-romanesu Magyar-román Szótár, compusu de Georgie Baritiu, in partea magiara elaboratu mai alesu dupa alu lui Joanu Fogarasi editiunea a cincea. Brasiovu 1869. Form. 8-vo. 41 cóle. leg. 3 fl. 50 cr., bros. 3 fl.

— Baritiu G., Istori'a Regimentului II romanu granit. bros. 60 cr.

— Dictionariulu etimologicu romano-latinu, alu societatii academice elaboratu cá proiectu, tipariu desu pe 184 1/2 de cóle si Glossariulu, de cuvinte straine sau considerate cá straine, stracurate in limb'a nóstra, cá parte integranta a Dictionariului, tipariu pe 37 de cóle, legatu in 3 parti 19 fl., bros. 16 fl.

— Catechismulu calvinescu, impusu clerului si poporului romanesu sub domni'a principiloru Georgiu Rákoczy I si II transcrisu cu litere latine, dupa editiunea II tiparita in a. 1656, insoçitu de o excursiune istorica si de unu glossariu, de Georgie Baritiu. Cu spesele academiei romane. Sibiu 1879. Pretiulu 60 cr. v. a.

— Anticritic'a brosiurei anonime publicate asupra celoru doue congrese nationali bisericesci din 1873 si 1874. De mai multi deputati ai majoritatiei congreselor dela 1873 si 1874. Sibiu 1880, 25 cr.

Locu deschisu.)*

Blasiu, 16 Maiu 1882.

Prea stimate domnule Redactore!

In pretiutulu dvóstra diariu Nr. 34 din estu anu unu domnu órecare, intre celea dise sub rubric'a „Din comitatulu Albei“ a aflu cu cale a impunge un'a in capetu in avocatulu Dr. Br. pre carele firesce cá-lu afla si celu din urma copilu in persón'a mea.

Eu nu voi inunge inapoi in acelu domnu necunoscutu, ci din contra i laudu zelulu si interessarea de lucrurile publice.

Dar' totdeuna-data i spunu éta cu frumosulu, cá unele din cèlea ce le arata cumcà le scie, nu le scie bine; si apoi multe sunt, ce d-sa nu le scie.

Anume: solidaritatea, pentru care se plange, este chiaru fàra tóta lips'a deplansa de elu in acelu punctu, ce mi-lu insusiesce mie.

Ce are solidaritatea cu aceea, cá fiindu candidati la postulu de primariu in Blasiu Suci Petru, Stregianu Josifu si Alesandru Velicanu, si capatandu celu de ántaiu 42 voturi, alu doilea 44 si alu treilea 2, — éra judele cercuale nesocotindu ş-lu 82 din legea comuála, care in alegere cere majoritate absoluta si nu relativa, confundatu de renunciarea lui Suci Petru venita in minutulu din urma, a si enunciatu de locu alegerea lui Stregianu Josifu, care n'a fostu obtinutu macaru majoritatea absoluta? Ce solidaritate am stricatu eu cu acea, cá am insinuat nullitate in contra enuntiarei judelui de cercu, de si insu-mi am fostu votatu primu pre Josifu Stregianu?

Ce lipsa au avutu Jos. Stregianu se fia pus in scaunulu de primariu alu Blasiului prin alegere nelegala, ori ce lipsa are astadi? intrebe'lu cine numai voiesce!

Si apoi renunciandu plane Petru Suci, in contra caru-i s'a declarat inteligenti'a, adeca una parte din ea, in conferinti'a s'a tinuta sub presidiulu meu: Ce solidaritate am stricatu prin aceea, cá am poffitu, si inca totu poffescu ceea este legalu, cá intre Jos. Stregianu si Ales. Velicanu se se faca alegere noua prin votisare? cá-ci unulu in toema a fostu candidatulu disei conferentie, cá si celalaltu! si in cestiunea alegerei de primariu din Blasiu, ce s'a intemplat in estu anu, numai aceea parte de inteligenti'a a luat angagementu solidariu la actiune, care a fostu tinutu un'a conferentie prealabile sub presidiulu meu.

Éca dara, domnulu nu sciú cine, si in cátu fatia de mine, a imbracatu rolulu impungatoriu, fàra a fi sciutu ce vorbesce; nu voiescu se-dicu cumcà angagiatu de simpatii in alte parti.

Nu-i detragu inse meritulu in mai multe privintie; ci totusi se-si insemne inca si aceea, precum vedu, dsa aru avea se invetie mai multe dela mine mai inbetranitu in lumea de necasuri, decâtu eu dela dsa; dicu: se-si insemne si aceea inca, cá interesele romanesi, daca avemu atari interese si speciali, prea bine potu fi la locul si timpulu seu aparate si in limb'a ne-romanésca, si prea bine potu fi vendute si in limb'a romanésca.

Informedie-se dlu nu sciú cine despre acésta mai bine, spre es. si dela acei cari mai sunt in viétia, si au luat parte activa la adunarea fostulu comitatu Zarandu, tinuta la 19 Januariu 1869 si apoi mai intrebe chiaru si pre deplansulu seu primariu din Blasiu Jos Stregianu in privinti'a unei alegeri facute pentru intregirea reprezentantiei din Blasiu, unde noi amu votatu la olalta! Altele le retacu aci, din câte inca chiaru insu-mi asiú mai potea avea de spus; dar' apoi câte voru mai fi avendu altii?

N'are gustu totu omulu nici de a ámblá totu numai cá se afe cine ce face? si daca a aflu órece, se imple gazetele; si nici de a'si castigá binevoitori, cari se-lu glorifice, cá pre nu sciú ce romanu, macaru e popistasiu, si intre romani romanu, éra intre unguru; dar pentru de a potea fi sustinutu in plata romanésca. La acésta se recere unu gustu anumitu si propriu; si spunu, cá acesta nu-lu are totu omulu.

Dr. Jac. Brendusianu, advocatu.

*) Pentru articlii ce esu sub acésta rubrica, redactiunea nu ia nici-o respundere asupra sa. Red.

Pretiurile cerealeloru

si altoru obiecte de traiu au fostu la 26 Maiu st. n. in Sibiu:

Grâu, dupa cualitati	1	hectolitru fl.	8.—8 80
Grâu, amestecat	1	„	6 80—7 60
Secara	1	„	4 80—5 20
Papusiolu	1	„	5.20—5.60
Ordiu	1	„	—
Ovesu	1	„	3.40—3 80
Cartofi	1	„	3.20—3.40
Mazare	1	„	10.—11.—
Linte	1	„	12.—14.—
Fasole	1	„	6.50—7 50
Lardu (slanina)	50	Kilogram.	35.—37.—
Untura (unsóre topita)	50	„	34—35
Carne de vita	1	„	44—48
Oua 10 de	—	—	—15

Cursuri de Bucuresti in Lei noi (franci).

27 Maiu st. n. 1882.

Fonduri de Statu:

Rent'a romana 1875 5%	1.	9.
Rent'a romana amort. 5%	„	90.50
Rent'a romana (R. conv.) 6%	„	101.—
Obligatiuni de Statu C. F. R. 6%	„	103.—
Inprumutulu Stern 7%	„	—
Inprumutulu Oppenheim 8%	„	—
Inprumutulu Municipal 8%	„	104. 1/2
Inprumutulu orasiului Bucuresti cu lose	„	31.—

Valori felurite:

Creditu fonciaru ruralu 7%	„	102.—
Creditu fonciaru ruralu 5%	„	90.—
Creditu fonciaru urbanu 7%	„	102.—
Creditu fonciaru urbanu 6%	„	96.—
Creditu fonciaru urbanu 5%	„	88.—
Obligatiuni Casci Pens.	„	225.—

Actiuni:

Banca Nationala (500 l.)	„	1440.—
Societatea „Daci'a-Romania“ (250 l.)	„	350.—
Banca Romaniei (500 l.)	„	—
Soc. cred. mob. rom. (500 l.)	„	—
Soc. rom. de construct. si lucrari publice (500 l.)	„	—

Dela Ministeriulu Financeloru in Bucuresti.

Directiunea

Vamiloru, Timbrului si Inregistrarei.

In diu'a de **31 Maiu c. v.** la ór'a 3 dupa amiadi se va tinea

Licitatiune

prin oferte sigilate, in localulu acestui Ministeriu si la Cassieri'a Generala a judetiului Râmnicu-Vâlcei, pentru a se da in intreprindere cladirea unui localu de vama la punctulu Riu-Vadului, in apropiere de trecatórea Caineni din judetiulu Râmnicu-Vâlcei.

Pretiulu dela care se póte oferta, va fi maximum dela acelu prevediutu in devisulu acestei cladiri.

Planulu, devisulu si caietulu de conditiuni se potu vedea in tóte dilele de lucru, dela órele 2—5 dupa amiadi la Directiunea Vamiloru si la Cassieri'a Generala a judetiului Râmnicu-Vâlcei.

Doritorii de a lua parte la licitatiune, spre a potea fi admisi, trebue se depuna, in bani sau efecte publice garantate de statu, o garantia de 10% din pretiulu prevediutu in devisu.

Pentru Ministru
D. Protopopescu.

(85) 6

Carti noue.

Dariu J., Arion sau culegere de canturi nationale	bros.	—30
Dorulu meu, cea mai noua colectiune de cantece vechi si noi	„	—75
Dorulu Olteanului, culegere de cantece nationale	„	—75
Fericeanu Josifu, Logica	„	2.—
Gane N., Novele 2 volume	„	2.—
Ispescul S. V., Manualu de aritmetica pentru gimn. inf. dupa Mocnic	„	—90
Macedonski Al. A., Poesii, legatu frumosu fl. 3.—	„	2.—
Nicolescu Q., Cavalerulu sau tractatu despre regulele bune-cuviintie	„	1.—
Noua biblioteka romana, colectiune de novele si romanuri. Seria I, 12 brosiuri	„	1.80
Pecurariu Popu C., Regulile de Bon-Ton	„	—20
Ranta-Buticescu Vas., Poesii	„	1.20
Rosca Juliu, Sacrificiu pentru sacrificiu. Romanu orig.	„	—35
Rudinescu, Dialogi romani-germani	„	—85
Slavici J., Novele din poporu	„	2.—
Soimescu J. N., Bulgarii fatia cu Romanii	„	—25
Sylva Carmen, Patru Novele. Traducere romana de T. Maiorescu	„	—45
Xenopolu N. D., Bradi si Putregaiu, Romanu originalu	„	1.—

Seria a classicilor romani, cuprindiendu operile lui V. Alecsandri, Negruzzi si poesile lui D. Bolintineanu in 12 vol. brosiur. 25 fl., éra legatu frumosu in 11 vol. 32 fl. 50 cr.

Musicalie.

Burgmein, Tramway Galop pentru piano	—68
Carini, L'aurore Polca mazurca pentru piano	—68
Gherman, Angelina Polca mazurca pentru piano	—45
Hübsch, Grande marche du sacre	—90
Jacobstits, Krönungs-Walzer pentru piano	—90
Muresiano J., Romana Quadril nat. transilvanianu p. piano	—90
Musicescu, La drapelul scóteloru primare. Poesie de Gusti, pentru piano	—50
— Cursu practicu de music'a vocala. Bros. I 1.50, bros II	1.50
Santis, Cantece populare romane arangiate pentru flauta caetu I 68 cr., caetu II	—68

Se afla de vendiare la librari'a romana

W. KRAFFT in Sibiu

Editoru si redactoru responsabile: **G. Baritiu.**
Tipariulu lui **W. Krafft.**